

Telan ehdotukset YEL:n korjaamiseen tulevien vuosien aikana

Hallituksen YEL-uudistus näyttää etenevän oikeaan suuntaan ansiotietojen reaaliaikaisuuden osalta.

YEL:n keskeiset ongelmat jäävät kuitenkin ratkaisematta – niihin on palattava tulevina vuosina.

Telan YEL-ratkaisu merkitsee valtiontalouden kannalta kestävämpää YEL-uudistusta ja YEL-järjestelmää, joka on tulevaisuudessa selkeämpi, oikeudenmukaisempi ja hallinnollisesti kevyempi.

1.

KÄYNNISTETÄÄN
RAHASTOINTI

2.

NOSTETAAN ANSIOT
ASTEITTAIN ELÄKE-
MAKSUN AINOAKSI
PERUSTEEKSI.

Kahden mallin YEL:n pitäisi olla
vain siirtymäajan ratkaisu

3.

LASKETAAN YEL-
VAKUUTTAMISEN
ALARAJAA

”

Hallituksen uudistus vie järjestelmää eteenpäin, mutta YEL:n uudistamista on jatkettava seuraavalla hallituskaudella. Telan ratkaisuehdotus perustuu siihen, että eläkemaksut perustuisivat tulevaisuudessa nykyistä kattavammin yrittäjien todellisiin ansioihin, valtion YEL-meno vakautetaan, ja mikä tärkeintä: osa kertyvästä maksutulosta käytetään yrittäjäeläkkeiden rahastoinnin aloittamiseen.

Saara-Sofia Sirén
toimitusjohtaja, Tela



Telan YEL-ratkaisu: Kolme ehdotusta

1. KÄYNNISTETÄÄN YEL:N RAHASTOINTI KASVAVAN MAKSUTULON TURVIN

Rahastointi on keskeinen keino turvata yrittäjäeläkkeiden rahoitus

ONGELMA

Valtion kustannukset YEL:stä kasvavat joka vuosi, mikä tekee rahastoinnin aloittamisesta mahdotonta.

Nyt valtio maksaa
600 milj. € / vuosi

Hallituksen YEL-esitys kasvattaisi valtionosuutta
+ yli 100 milj. € / vuosi

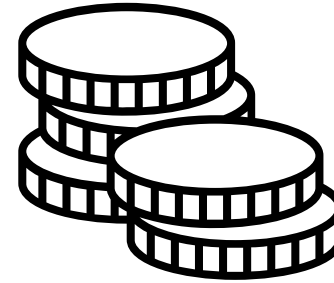
TELAN EHDOTUS

Osa Telan ratkaisujen avulla kasvavasta maksutulosta käytetään rahastoinnin aloittamiseen.

Hallituksen tulee käynnistää rahastointia koskeva valmistelutyö viipymättä.

Käytännössä:

Valtio maksaisi jatkossakin osansa. Se kiinnitettäisiin noin **500-600 milj.** tasolle. Merkittävä osuus kasvaneesta maksutulosta käytettäisiin rahastointiin.



Vuonna 2033 maksutuloa kertyisi Telan ratkaisulla **n. 300 miljoonaa** enemmän kuin HE:n mukaisessa uudistuksessa.

VAIKUTUKSET

Kestämätön rahoituskuvio purkautuu, luottamus vahvistuu.

Varat ja sijoitustuotot turvaisivat eläkkeiden rahoitusta pitkälle tulevaisuuteen, kuten palkansaajien työeläkkeissä. Tämä loisi edellytykset yrittäjien eläkejärjestelmään kohdistuvan luottamuksen vahvistamiselle.



Lähde: ETK:n laskelmat Telan ehdotuksesta, tarkentuneet luvut (24.9.2026).

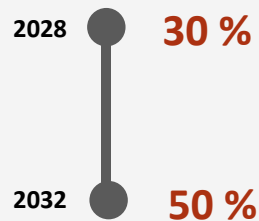
2. NOSTETAAN ANSIOT ASTEITTAIN YEL-MAKSUN AINOAKSI PERUSTEEKSI

Ansioihin perustuva maksu on reilu, vaivaton yrittäjälle ja vastaa eurooppalaista käytäntöä

ONGELMA

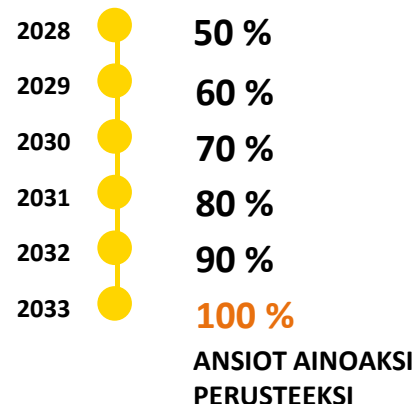
Kahden YEL-maksun malli on monimutkainen ja lisää valtion kustannuksia.

HE:ssä ansioiden paino työtulomallissa jää liian pieneksi.



TELAN EHDOTUS

Kahden YEL-maksun mallin pitää olla vain siirtymäajan malli. Nostetaan ansioiden painoa heti ja sitten vaiheittain ainoaksi eläkemaksun perusteeksi.



VAIKUTUKSET

YEL:n riippuvuus valtionosuudesta vähenee.

YEL-maksutuloa kertyy

1,3 mrd. € vuonna 2026.

YEL-maksutuloa kertyisi

1,7 mrd. €* vuonna 2033.

Lähde: ETK:n laskelmat Telan ehdotuksesta, tarkentuneet luvut (24.9.2026).

*1,7 mrd sisältää ansiokomponentin ja alarajan noston vaikutukset.

Ansioihin perustuvassa YEL:ssä maksu joustaa tulojen mukaan.



3. LASKETAAN VAKUUTTAMISEN ALARAJA 3 000 EUROON

Matalampi alaraja tuo enemmän yrittäjätöitä YEL:n piiriin

ONGELMA

Nykyinen alaraja on liian korkea.

N. 9 400 €

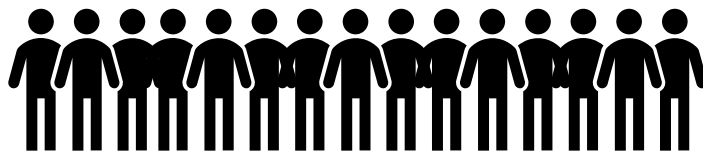


Osa työstä jää YEL-vakuuttamisen ulkopuolelle eikä kerrytä eläkettä. Tämä on ongelma myös YEL:n rahoitukselle.

TELAN EHDOTUS

Alaraja alemmas.

3 000 €



+35 000

YRITTÄJÄÄ YEL:N PIIRIIN

VAIKUTUKSET

YEL selkeytyy.

YEL-vakuuttaminen käynnistyisi selkeämmin osana yritys-toimintaa, ja moni yrittäjä vapautuisi YEL-kynnyksen tarkkailusta.

Lähde: ETK:n laskelmat Telan ehdotuksesta, tarkentuneet luvut (24.9.2026).

Telan YEL-ratkaisun vaikutukset

Maksutulo milj. €. Luvut vuoden 2027
hintatasossa

	Nykyinen YEL	Hallituksen esitys YEL	Telan ehdotus YEL (vain ansiokomponentin vaikutukset)	Telan ehdotus YEL (ansiokomponentti & alarajan lasku)
2026	1308			
2027	1333			
2028	1339	1240	1297	1266
2029	1372	1269	1396	1355
2030	1441	1331	1506	1472
2031	1482	1366	1579	1547
2032	1506	1378	1645	1611
2033	1509	1383	1732	1697
2034	1523	1396	1756	1722
2035	1534	1406	1748	1714

Laskelma: Vertailussa nykylaki, HE ja Telan ehdotus

Taulukko sisältää Telan ehdottaman ansiokomponentin vaikutukset maksutuloon yksinään (ansioiden nostaminen YEL-maksun ainoaksi perusteeksi) sekä vaikutukset kokonaisehdotukselle, jossa on sekä ansiokomponentti että vakuuttamisen alarajan lasku.



Lähde: ETK:n laskelmat Telan ehdotuksesta, tarkentuneet luvut (24.9.2026).

Yhteenveto: Valtiontalouden kannalta kustannusneutraali YEL-uudistus jo lähivuosina

Telan ehdotusten vaikutukset:

Telan ehdotusten keskiössä on YEL-vakuuttamisen alarajan laskeminen ja todellisten ansioiden painon nostaminen asteittain YEL-maksun ainoaksi perusteeksi.

1.

2030-luvulla YEL-maksutulo ylittäisi nykylain ja hallituksen YEL-uudistuksen mukaisen maksutulon.

2.

Vuonna 2033 YEL-maksutulo olisi noin 300 miljoonaa korkeampi kuin hallituksen YEL-uudistuksessa. Tämä mahdollistaisi YEL-rahastoinnin aloittamisen.

3.

YEL-järjestelmästä tulisi selkeämpi yrittäjille. Vuoteen 2033 asti kestävän siirtymäajan jälkeen sekä yrittäjien että työeläkevakuuttajien hallinnollinen taakka kevenisi olennaisesti.

Lisätietoja



SAARA-SOFIA SIRÉN

toimitusjohtaja

saara-sofia.siren@tela.fi

050 513 2051



MIKKO KOSKINEN

johtaja

mikko.koskinen@tela.fi

050 304 2007



JANNE PELKONEN

erityisasiantuntija

janne.pelkonen@tela.fi

050 559 5894